

PANNY

Ljndeni

**ALEX
MICHAELIDES**

Panny

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Alex Michaelides

Panny – e-kniha

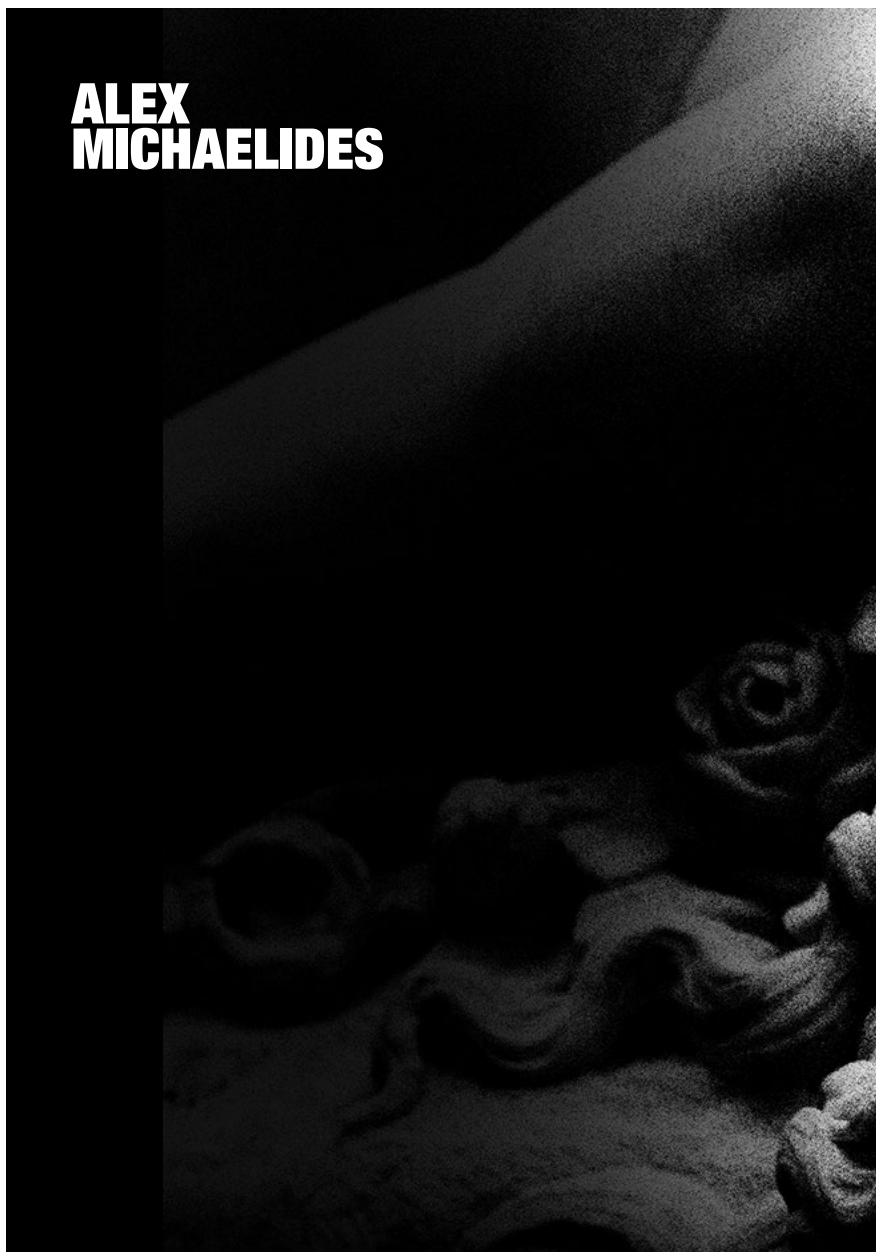
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

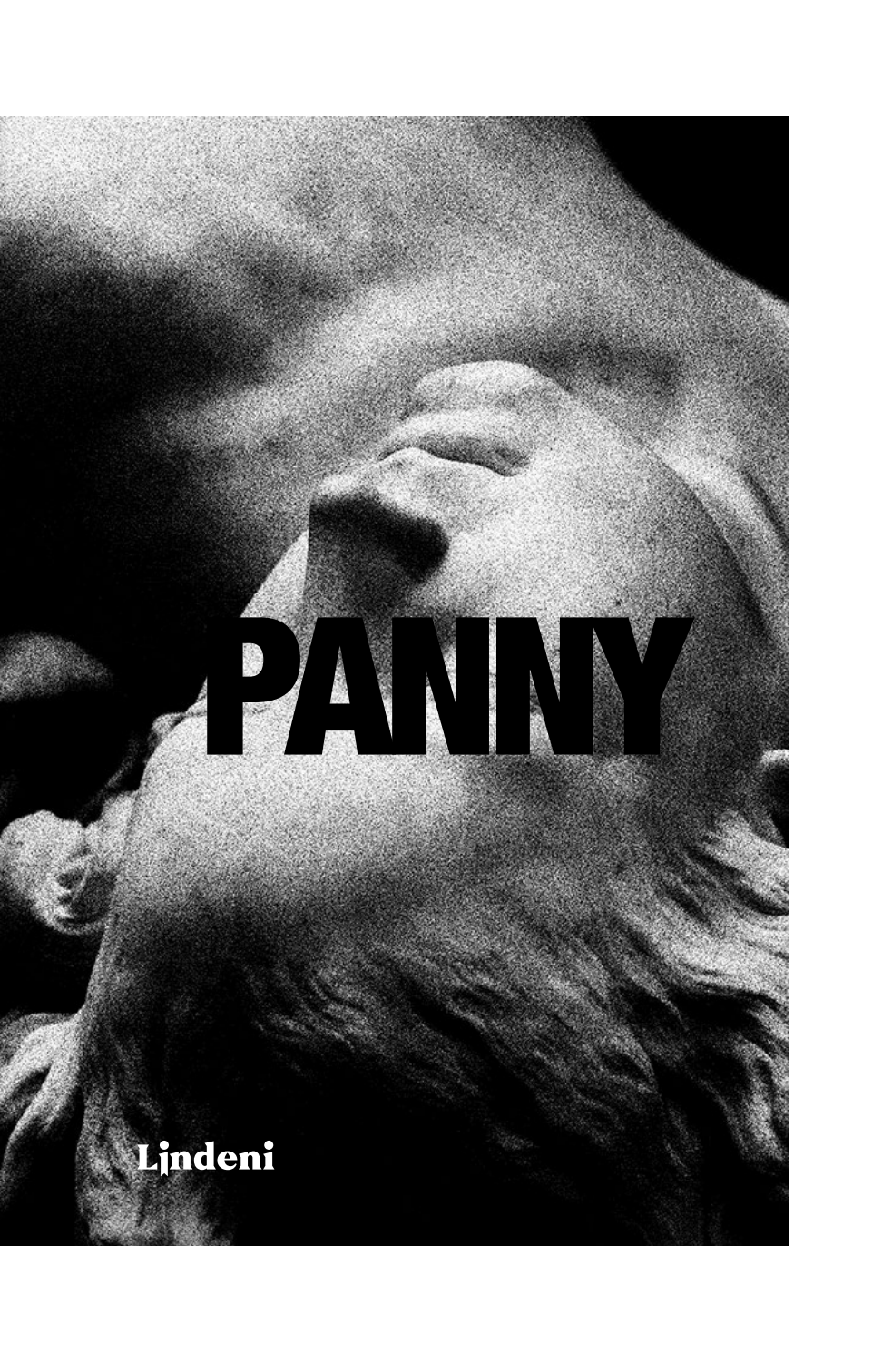
Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

PANNY

**ALEX
MICHAELIDES**

PANNY

Ljndeni

Venujem Sophie Hannah za odvahu a istotu,
ktoré mi poskytla.

O svojej prvej láske prevrav,
bláznivou vierou v šancu pochváľ sa,
nech hnú sa hroby, mŕtvi z temráv
sa pri tých slovách pustia do tanca.

ALFRED TENNYSON

Vízia briechu

PROLÓG

Edward Fosca je vrah.

Je to fakt. Mariana to vedela nielen na intelektuálnej rovine, nebola to iba idea. Vedelo to jej telo. Cítila to v kostiach, v krvi a hlboko v každej bunke.

Edward Fosca je vinný.

A predsa mu to nemôže dokázať a možno ani nikdy nedokáže. Tento človek, tento netvor, ktorý zabil minimálne dvoch ľudí, s najväčšou pravdepodobnosťou zostane na slobode.

Je taký samolúby, taký sebaistý... Nazdáva sa, že mu to prejde, pomyslela si. Áno, je presvedčený, že vyhral.

Lenže nevyhral. Ešte nie.

Mariana bola rozhodnutá prejsť mu cez rozum. Nemala inú možnosť.

Celú noc prebdela a spomínala si na všetko, čo sa stalo. Sedela v malej tmavej miestnosti v Cambridgei, uvažovala, lámala si hlavu. Uprene civela na červenú tyč elektrického ohrievača na stene, ktorá blčala, žiarila v tme, pohľadom do toho svetla sa vedome uvádzala do akéhosi tranzu.

V duchu sa vráti späť, až k počiatku, a na všetko si spomenie. Na každú detail.

A potom ho dostane.

PRVÁ ČASŤ

Nikto mi nikdy nepovedal, že žiaľ
a zármutok sa tak veľmi podobajú strachu.

C. S. LEWIS

O zármutku

1

Pred niekoľkými dňami bola Mariana doma v Londýne.

Kľačala na dlážke, obklopená škatuľami. Znovu sa bez väčšieho nadšenia pokúšala vytriediť Sebastianove veci.

Nešlo jej to ktovieako dobre. Ešte aj rok po jeho smrti zostávala väčšina jeho vecí rozťahaná po dome, poukladaná na rôznych kôpkach a v poloprázdnych škatuliach. Zdalo sa, že túto úlohu nie je schopná dokončiť.

Problém bol v tom, že ho stále milovala. Hoci vedela, že už Sebastiana nikdy neuvidí, hoci bol naveky preč, neprestala ho ľubiť a nevedela, čo s ťoukou láskou robiť. Bolo jej veľmi veľa a bola nesmierne chaotická: presakovala z nej, vylievala sa, vypadávala ako výplň zo starej handrovej bábiky, ktorá povoľuje vo švíkoch.

Kiežby mohla svoju lásku zbaliť, tak ako sa pokúšala zbaliť Sebastianove veci. Aký to bol žalostný pohľad – život človeka zredukovaný na zbierku nechcených predmetov určených do bazára.

Mariana siahla do najbližšej škatule. Vytiahla topánky.

Zadávala sa na ne – boli to staré zelené tenisky, v ktorých zvykol behávať po pláži. Stále vyzerali mierne premočene, z podrážok trčali zaseknuté zrnká piesku.

Zbav sa ich, povedala si. Vyhod' ich do koša. Urob to!

No už len pri pomyslení na to vedela, že je to nemožné. Nebol to on, nebol to Sebastian – človek, ktorého milovala a bude naveky milovať. Boli to obyčajné staré tenisky. No rozlúčiť sa s nimi by aj tak vnímala ako akt sebapoškodzovania, bolo by to ako pritlačiť si nôž na rameno a odrezať si kúsok kože.

Mariana si pritisla tenisky k hrudi. Pevne ich objala, ako-by hojdala malé dieťa. A rozplakala sa.

Ako len mohla takto dopadnúť?

Stalo sa to len v priebehu roka, obdobia, ktoré by kedysi uplynulo takmer nebadane, no teraz sa za ňou tiahlo ako pustá krajina zrovnaná hurikánom. Celý jej dovtedajší život za ten rok zanikol a nechal tu len Marianu: tridsaťšesťročnú, osamelú, v nedeľu večer opitú a zúfalo zvierajúcu tenisky mŕtveho muža, ani čo by to boli sväté relikvie – a v istom zmysle aj boli.

Zomrelo niečo krásne, niečo sväté. Zostali tu len jeho knihy, šaty, veci, ktorých sa dotýkal. Stále sa z nich šírila jeho vôňa, stále na končeku jazyka cítila jeho chuť.

Preto nedokázala jeho veci vyhodiť – nechávala si ich v domnienke, že tým Sebastiana udrží nažive, aspoň trochu. Keby sa ich totiž vzdala, úplne by oňho prišla.

V poslednom čase si Mariana z morbidnej zvedavosti a v snahe pochopiť, s čím zápasí, znovu prečítala všetky Freudove diela o zármutku a strate. A našla v nich tvrdenia, že po smrti milovaného človeka je potrebné stratu psychologicky prijať, milovaného nebohého sa vzdať, inak riskujeme, že podľahneme patologickému trúchleniu, ktoré Freud nazýval melanchólia a my ho nazývame depresia.

Mariana to chápala. Vedela, že by sa Sebastiana mala vzdať, ale nemohla – bola doňho totiž stále zamilovaná. Ešte vždy k nemu prechovávala hlboké city, hoci bol naveky preč, zmizol za závojom... „za závojom, za závojom“... Odkiaľ to je? Zrejme z Tennysona.

Za závojom.

Tak jej to aj pripadalo. Odkedy Sebastian zomrel, Mariana prestala vidieť svet vo farbách. Život bol tlmený, sivý a vzdialený sťa za závojom – za oparom smútku.

Túžila sa skryť pred svetom, pred jeho hlukom a bolesťou, a zakukliť sa tu, vo svojej práci a vo svojom žltom domčeku.

A tam by aj bola zostala, keby jej v ten októbrový večer nezavolala Zoe z Cambridgea.

Zoein telefonát po pondelňajšej večernej skupine – tak sa to začalo.

Tak sa začala nočná mora.

2

Skupina sa v pondelok večer stretávala u Mariany v obývačke.

Obývačka totiž mala ideálnu veľkosť. Na terapiu sa začala používať už krátko po tom, ako sa Mariana a Sebastian presťahovali do žltého domu.

Obaja mali ten dom radi. Stál pod pahorkom Primrose Hill v severozápadnom Londýne a bol natretý rovnakou svietivou žltou ako prvosienky, ktoré v lete pokrývali svahy kopca. Po jednej vonkajšej stene sa šplhal zemlez a pokryl ju bielymi, sladko rozvoniavajúcimi kvetmi, takže v letných mesiacoch ich vôňa prenikala do domu cez otvorené okná, šplhala sa po schodoch, krúžila po chodbách a izbách, naplňovala ich sladkosťou.

V ten pondelňajší večer bolo až nečakane teplo. Hoci bol začiatok októbra, stále pretrvávalo babie leto, trčalo tam ako tvrdohlavý hosť na večierku, ktorý odmieta pochopiť narážky od uschýnajúcich listov na stromoch, že by sa možno patrilo rozlúčiť. Obývačku zaplavilo podvečerné slnko, zalialo ju svojím zlatistým svetlom s červeným nádychom. Mariana pred sedením zatiahla žalúzie, ale okná nechala pootvorené aspoň na pár centimetrov, aby dnu prúdil vzduch.

Potom rozostavila stoličky do kruhu.

Deväť stoličiek. Jedna pre každého člena skupiny a jedna pre Marianu. Teoreticky mali byť stoličky rovnaké, ale život tak nefungoval. Aj napriek dobrým úmyslom a snahe sa u nej v priebehu rokov nahromadili stoličky z rôznych materiálov, kúsky rozličných tvarov a veľkostí. Jej pramálo pedantný postoj k stoličkám možno zodpovedal aj štýlu, akým viedla svoje skupiny. Mariana bola v prístupe neformálna, dokonca nekonvenčná.

Terapia, konkrétne skupinová terapia, bola pre ňu vlastne paradoxná voľba povolania. Ku skupinám totiž mala už od mala nejednoznačný postoj, dokonca k nim pristupovala podozrieavo.

Vyrástla v Grécku, na okraji Atén. Bývali vo veľkom ošarpanom starom dome navrchu kopca, ktorý ako závoj zakrývali čierne-zelené olivové sady. Ako dievča sedávala na hrdzavej hojdačke v záhrade a rozmyšľala nad starobylym mestom pod ňou, tiahnuším sa až k stĺpom Panteónu navrchu ďalšieho kopca v diaľke. Pôsobilo nesmierne rozľahlo, doslova nekonečne; pripadala si nad ním malá a nepodstatná a hľadela naň s poverčivou predtuchou.

Keď Mariana chodievala s gazdinou nakupovať na preplnené a rušné trhy v centre Atén, neubránila sa nervozite. Zakaždým jej odľahlo a trochu ju aj prekvapilo, keď sa domov vrátila bez ujmy. Veľké skupiny ľudí jej naháňali strach aj neskôr. V škole sa ocitla na okraji, zdalo sa jej, že medzi spolužiakov nezapadá. A tohto pocitu outsiderky sa dalo ťažko zbaviť. Po rokoch na terapii pochopila, že školský dvor bol jednoducho makrokozmos rodinnej jednotky: čiže jej rozpaky sa menej týkali toho, čo sa deje tu a teraz – menej samotného školského dvora, trhu v Aténach alebo hocijakej inej skupiny, v ktorej sa ocitla –, a viac súviseli s rodinou,

v ktorej prišla na svet, a s osamelým domom, v ktorom vyrastala.

Ich dom bol vždy chladný, hoci stál v slnečnom Grécku. A mal v sebe prázdno – nedostatok tepla, telesného aj emocionálneho. Do veľkej miery to súviselo s Marianiným otcom, ktorý bol v mnohom pozoruhodný človek – fešák, mocný, prenikavo inteligentný –, no inak bol príliš komplikovaný. Mariana mala podozrenie, že ho nenávratne poškodilo jeho detstvo. Otcových rodičov nikdy nestretla a málokedy ich spomínal. Jeho otec bol námorník, a čím menej sa povedalo o jeho matke, tým lepšie. Pracovala v prístave, povedal raz s takým výrazom hanby, až si Mariana pomyslela, že musela byť prostitútka.

Otec vyrastal v aténskych slumoch a v okolí prístavu v Pireu. Ako chlapec začal pracovať na lodiach a rýchlo sa zapojil do obchodu a dovozu kávy, obilia a – ako si Mariana predstavovala – aj menej vkusných položiek. Ako dvadsaťpäťročný si kúpil loď a z ničoho vybudoval prepravnú firmu. Na základoch vlastnej bezohľadnosti, krvi a potu vystaval malé impérium.

Bol trochu ako kráľ, myslela si Mariana – alebo diktátor. Neskôr zistila, že bol mimoriadne bohatý; niežeby sa to dalo odhadnúť podľa strohého, priam spartanského štýlu, akým žili. Možno by ho bola obmäččila jej matka – jej nežná, jemná anglická matka. Tá však tragicky zomrela mladá, krátko po Marianinom narodení.

Mariana vyrástla s ostrým vedomím tejto straty. Ako terapeutka vedela, že bábätko si svoje ja uvedomuje cez pohľad rodičov. Rodíme sa pozorovaní; výrazy našich rodičov, to, čo vidíme ako odraz v zrkadle ich očí, určuje, ako vidíme samých seba. Mariana o matkin pohľad prišla a jej otec sa na